

entrevista amb...

IPERE LÓPEZ, MINISTRE D'ECONOMIA I FINANCES

“El 2009 es tancarà amb el dèficit més gran de la història d'Andorra”

El titular d'Economia, Finances i Turisme aprofundeix en les dificultats que suposaria la no aprovació del pressupost. López argumenta que no disposar d'aquesta eina dificultaria el desenvolupament de projectes vitals per a la reforma del país. Conscient que unes eleccions en l'horitzó bloquejarien la creació del nou marc fiscal, el socialdemòcrata recorda que Andorra no es pot permetre el luxe de perdre dos anys sense reformes estructurals.

S. M.
ANDORRA LA VELLA

Rosa Ferrer es va sumar a les opinions de Josep Dallerès i Esteve López que apuntaven a unes eleccions anticipades si no s'aprovava el pressupost...

La Llei de finances públiques ja preveu mecanismes de certa excepcionalitat per quan el pressupost no s'aprova. Les partides d'inversió noves no queden aprovades i al llarg de l'any tens el mateix pressupost que l'any anterior. A grans trets, la xifra del capítol de despeses de personal és inferior aquest any a la del 2009; per tant, no suposaria cap problema.

Per tant, legalment és possible; políticament no tenim el suport majoritari per tirar endavant el pressupost. Un pressupost que, si se'm permet dir-ho, presenta uns condicionants importants, amb unes noves inversions molt reduïdes, que afecten uns 50 milions d'euros, i té un efecte important pel que fa a gestió pública.

Entenem que funcionar en dotzenes parts no només afectarà el funcionament del Govern. Una part es pot fer per transferències, però no ens podem passar l'any preparant documentació per al Consell General.

Cal recordar que aquest és un pressupost de transició, no és el nostre pressupost, són uns comptes molt condicionats pels compromisos anteriors i pel mateix calendari. En poc més d'un mes, entre juny i juliol, vam haver de preparar el document base.

Tot i això, l'oposició no dona treva i no té gaire intenció, almenys per ara, de donar llum verda a aquest pressupost de transició...

Hem treballat durant un mes

“Si Nomen té la certesa que hi ha un error de 80 milions, hauria d'haver presentat una esmena”

“Hem de trobar una fórmula per aprovar el pressupost i situar-lo en un context més gran”

“Funcionar en dotzenes parts ocasionaria problemes de tresoreria a mitjans d'any”

i mig per preparar les directrius i en les actuals circumstàncies és el millor pressupost que podíem preparar. Nosaltres hi hem aplicat alguns elements que considerem importants, com les polítiques de protecció social i la reactivació econòmica. Em refermo en la idea que no podem convertir el Consell General en un òrgan administratiu en què cada setmana enviem projectes de llei per modificar partides pressupostàries, i això és el que passarà si funcionem en dotzenes parts.

Donat que seria preocupant, ¿fins a on estan disposats a arribar perquè s'aprovi el document?

Aquí hi ha una qüestió important, i és que el senyor Nomen o no llegeix la Llei de les finances públiques, una eina fonamental, o si la llegeix no arriba a una bona conclusió. El pressupost té un termini, que és el 31 d'octubre de l'any anterior, i per tant quan demana la presentació i l'elaboració d'un pressupost nou demostra que no ha llegit la llei prou bé. És per tant impossible que es torni a presentar un projecte de pressupost amb les lleis actuals.

No pot haver-hi cap altre projecte de pressupost que no sigui aquest; aquest, o es vota o no es vota, i aquí és on entra el joc democràtic, similar al de qualsevol país, que és estudiar les esmenes

a l'articulat. I precisament ApC no n'hi ha fet cap més enllà de les esmenes a la totalitat, ja desestimades. Per tant, ara el que toca és analitzar les esmenes de CR i el PS, i segur que amb un procés de negociació es podrà millorar el pressupost.

Sempre ho hem dit, en el cas de les lleis fiscals ja ho vam comentar: qualsevol projecte que el Govern prepara, la posterior revisió i debat parlamentari només poden enriquir-lo.

En qualsevol cas, sembla que CR està més del seu costat que ApC...

Hi ha alguns discursos del senyor Nomen que no entenc. Després de llegir diversos articles i d'escoltar la seva intervenció en l'esmena a la totalitat, no sé dir-li ni una raó per la qual ApC no vol votar aquest pressupost. Les coses no les ha explicat i no ha fet esmenes que permetin visualitzar els elements diferencials en cas que els comptes els hagués preparat ApC. Tinc bastant clar que no ha llegit ni estudiat el pressupost més enllà dels grans números i les grans xifres. Per exemple, quant al cost de la llei de la justícia, es va mirar els quadres de manera precipitada.

Nomen va entrar la passada setmana una pregunta a Sindicatura sobre el finançament de les obres de Sant Julià, al 4,5 per cent d'interessos. Vol saber com s'ha fet aquests càlculs i no es cansa de dir que sobren 80 milions.

La resposta la vam donar en el darrer consell de ministres. Aquesta és una previsió feta en el pressupost del 2009, que nosaltres hem contrastat amb els tècnics abans de tancar el pressupost 2010. De fet, els tipus d'interès en un any han tendit a

la baixa; per tant, l'escenari sembla més plausible amb la situació del 2010 i el senyor Nomen es confon, una vegada més. Fa una comparació entre dos fórmules de finançament diferent: una és el finançament ajornat i una altra és el sistema de concessió, que és el que es preveu per al vial.

El primer és el component financer i l'altre el de manteniment. No es pot comparar els tipus d'interès entre una fórmula i l'altra. Aquí hi ha un 4,5% financer, però hi ha un increment del 0,5% anual, que ve donat per l'IPC pel cost de manteniment i una previsió a 40 anys, del 2012 al 2051, que és quan tindriem aquesta diferència de 80 milions d'euros, i el pagament en concepte de manteniment suma més de 28,5 milions.

El que vinc a dir és que a l'hora de fer els números cal diferenciar un aspecte de l'altre i cal recordar que el 2012, quan es tregui el projecte en concessió, ens trobarem amb circumstàncies difícils de preveure ja que la situació dels mercats financers és complicada.

Són uns hipotètics 80 milions i em sembla que si un conseller té la certesa que hi ha un error d'aquesta magnitud en un pressupost té l'obligació de presentar una esmena. No porta enlloc crear confusió i fer certes afirmacions, més aviat tot al contrari, ja que crec que té una responsabilitat envers els ciutadans que li van donar confiança. Un conseller no es pot quedar passiu davant un error de 80 milions d'euros.

Si s'arribés al cas que el pressupost quedés bloquejat, i donat que l'endeutament del Govern passa de 600 milions, ¿els bancs permetrien funcionar l'Estat amb ampliacions de les línies de crèdit?

La situació seria complicada cap mitjans d'any quant a tresoreria, perquè aquest pressupost es basa en previsions realistes d'ingressos amb un dèficit més important que el de l'any anterior. Tot i això, serà un dèficit molt inferior al del 2009 ja que l'any passat la xifra d'ingressos estava molt inflada, i de fet tindrem el pitjor resultat pressupostari de la història d'Andorra. A partir d'aquí la línia de contenció que hem adoptat ens ajudarà a reduir de manera progressiva aquest dèficit.

Si totes les condicions del pressupost es prorroguen, no tindrem marge per ampliar l'endeutament durant aquest any i segurament ens trobarem amb problemes de tresoreria, que vindrien sobretot per la fallida previsió d'ingressos dels anys anteriors, amb desequilibris

pressupostaris notables.

Donat que la situació actual en la tresoreria ve provocada per catorze anys de governs liberals, potser CR els hauria de donar un vot de confiança, almenys per a aquest 2010, en la qüestió pressupostària...

Crec que hem de trobar la fórmula, i la solució passa per situar el pressupost en un context més gran. És clar que moltes de les reformes estructurals que aquest país necessita —el marc fiscal, els col·legis professionals o la llei de comerç, per esmentar alguns projectes importants—, no es podrien completar en un escenari en què es visualitzin eleccions d'aquí a un any.

Al mes de març es començarà a treballar en les lleis fiscals i estarien a principis del 2011. És el calendari marcat per a aquestes reformes, i per tant és important que no quedin condicionades pel pressupost.

Comentava que el del 2009 serà el pitjor tancament de comptes de la història d'Andorra. ¿En quant es quantifica aquest dèficit?

L'any 2008 es va situar en 113 milions d'euros i aquest any ens situarem en un escenari al voltant dels 140 milions. És un pressupost que es va presentar inicialment com a equilibrat, cosa que demostra clarament la manera com es va gestionar les arques.

En tot cas, estímem un dèficit per a aquest any de 77 milions i considerem que és una xifra molt acurada i propera a la realitat. Andorra no pot forçar ara un equilibri pressupostari, ja que calen accions i reformes importants. Un cop tinguem el nou marc fiscal i arribi la recuperació econòmica, Andorra començarà a millorar la seva economia.

Canviant una mica de tema, donat que no tenen majoria ¿per què no intenten pactar les lleis abans de portar-les al Consell General i no a la inversa?

Això no sempre ha estat així, tot i que part dels ciutadans té aquesta percepció. Les lleis fiscals les vam passar als grups parlamentaris al mes de juliol. Amb aquestes lleis ja vam anar amb la intenció d'anar treballant conjuntament, i d'altra banda, creiem que la reducció del cànon o la llei del sucre com a mesura

“El bloqueig ens podria fer perdre dos anys per tirar endavant reformes difícilment ajornables”

“Que la llei del cànon estigui congelada perjudica empresaris i ciutadans”

“Algunes propostes dels camps de neu topen amb el marc legislatiu i no seran possibles”

econòmica i per evitar problemes amb Espanya eren propostes ja conegudes i no crec que hagin agafat de sorpresa a ningú.

Potser de sorpresa no, però ben congelades que estan al Consell General amb constants peticions d'ampliació del període d'esmenes...

La llei del cànon beneficia l'activitat econòmica, cosa que beneficia els ciutadans i que multiplica per molt les mesures que van intentar aprovar els liberals. Nosaltres pensàvem que

per tenir un article únic, per ser una adaptació prèvia a l'IVA i per ser coneguda, no havia de presentar massa problemes. Tot i això, els més perjudicats són els empresaris i els ciutadans. No semblava necessari, al nostre entendre, un gran procés de concertació.

Bé, en els dos anys en què hi ha hagut una crisi més intensa a Andorra no s'ha sabut tirar endavant reformes i accions puntuals, i el bloqueig ens pot fer perdre dos anys per tirar endavant reformes que avui en dia són difícilment ajornables.

Aquest 2010 serà molt dur per a moltes famílies. ¿Plantejaran des del Govern alguna mesura extraordinària similar a la que està al Consell relativa als cànon de FEDA i SOM?

Aquest any l'IPC ha quedat congelat i, per altra banda, els preus actualitzats no han augmentat. Té un interès particular sobretot per l'increment que es preveu aquest any de la compra d'energia i el Govern ha fet un esforç important amb la reducció del cànon de FEDA. Sóc un gran defensor de la llei del cànon. És una llei fàcil, d'article únic, que no té cost d'aplicació i que dona a les famílies i empreses 6 milions d'euros a l'any.

La Cambra de Comerç apunta en un estudi presentat que el futur IVA no podria ser superior al 3,5%. Vostès sostenien en campanya un percentatge del 5,5. Amb tot, van indicar que ho farien estudiar per esbrinar el percentatge ideal. ¿Com estan aquests estudis?

S'ha de dir que la Cambra mai no ha dit que hagi de ser del 3,6%, sinó que l'IVA mitjà havia de ser d'aquesta xifra. Hem fet reunions de contrastacions i entenem que l'estudi de la Cam-

bra no té en compte una sèrie de despeses que actualment té l'executiu. No té en compte que avui dia es paga un cànon o ISI per serveis subcontractats i, veient que aquest IVA suposa un tipus normal del 4,2 i un de reduït de l'1,5 aproximadament, això ens situa en un escenari en què potser no serà del 5,5 però sí del 5 el tipus normal i de l'1 el reduït.

D'altra banda, potser és parlar en contra de sí mateix, ¿però troba que cal un ministre dedicat a aquesta tasca? Molts sectors creuen que sí...

El treball que hem fet en aquests sis mesos ha estat més important que el que es va fer en l'anterior legislatura. Sembla molt agosarat, però és cert si mirem tot el que s'ha posat damunt de la taula, com la classificació hotelera, l'observatori, el turisme rural i les modificacions a Andorra Turisme, per exemple. Si aquest ritme de treball l'hagués tingut la legislatura de Pintat, ara ens trobaríem en una situació millor que l'actual.

Tinc un retorn de satisfacció de l'entorn turístic per la feina que s'ha fet. Potser alguns, des d'una vessant més política, pensen que han trobat un forat al Govern. No n'hi deu haver gaires, ja que ja són dues les preguntes al Consell sobre aquesta figura, però em remeto als fets i ministre de Turisme no n'hi ha hagut mai i el senyor Minoves no es pot dir que dedicués especial atenció al món turístic.

Ja per acabar, les estacions d'esquí fa dies que demanen a crits ajudes per fer disminuir els comptes de despesa... ¿Troba adient que el Govern doni un tracte preferencial a les estacions respecte a la resta de sectors comercials?

El senyor Alís s'ha posat en contacte amb nosaltres i ens correspon fer una anàlisi de la situació i del sector. Les situacions de tensió als dominis ens van fer retardar el començament d'aquesta anàlisi, no era el millor moment. Cal rebre les propostes, analitzar-les, però ja li dic que n'hi ha algunes que topen amb el marc legislatiu actual i no serà qüestió que el Govern digui que sí o no, i caldríen modificacions de lleis al Consell que em semblen difícils.

¿Es podria generar greuges comparatius entre els sectors comercials donada la magnitud de les demandes?

Si la proposta és com l'hem llegit als mitjans de comunicació, evidentment que sí. Per tant, cal estudiar-les però el marc legal no les faria possible. Tot i això, de moment no vull anar més enllà. ■